

‘De vrijheid die ik nu heb, is onbetaalbaar’

Fleur Brockhus (31) werkte als advocaat-stagiaire bij Stibbe, maar wist al snel dat ze daar niet op haar plek zat. Na twee jaar nam ze ontslag en begon haar eigen tekstbureau. In haar debuutroman *De urenfabriek* beschrijft ze de kantoorperikelen op de Amsterdamse Zuidas. ‘Als je bereid bent concessies te doen, heb je een topbaan.’

Tekst: Kim van der Meulen

In *De urenfabriek* krijgt de advocatuur op de Zuidas er op geestige wijze flink van langs. Hoofdpersoon Felice, stagiaire bij het fictieve kantoor Blick & Bleecker, krijgt geen begeleiding, feedback of waardering, moet dagelijks koffie en Spa halen voor haar verzuurde patroon en heeft geen sociaal leven meer dankzij de extreme werkdruk en lange kantoordagen.

Is het verhaal van Felice gebaseerd op je eigen ervaringen als stagiaire?

‘Je stopt altijd iets van jezelf in een boek, maar autobiografisch is *De urenfabriek* niet. Het is een mix van eigen ervaringen, verhalen van oud-collega’s en dingen die ik heb verzonnen. Ik benadruk steeds dat het fictie is, want het zou oneerlijk tegenover mijn oude werkgever zijn om te zeggen dat ik de situatie daar beschrijf. Er werken leuke mensen bij Stibbe en het is een goed kantoor.’

Met welk doel schreef je het boek?

‘De Zuidas is een intrigerende wereld voor zowel in- als outsiders; het leek me een interessant onderwerp voor een roman. Ik ben niet in de veronderstelling dat ik met mijn boek de hele bedrijfscultuur op de Zuidas kan veranderen, maar wil daar wel een kleine bijdrage aan leveren. Als managers wat vaker stilstaan bij de manier waarop ze met hun personeel omgaan en eens aan stagiaires vragen of ze happy zijn, ben ik tevreden. Ook hoop ik dat *young professionals* zich gesteund voelen door dit boek.’

‘Door de hoge werkdruk vinden partners het moeilijk om geduldig te zijn tegenover stagiaires’

Koos je na je rechtenstudie bewust voor een stage op de Zuidas?

‘Het kwam op mijn pad. Ik had een maand stage gelopen bij een kleine dependance van een groot Nederlands advocatenkantoor in New York. Daar hing een informele sfeer, waardoor ik een positief beeld kreeg van werken op een groot kantoor. In New York volgde ik ook een Masterclass van Stibbe, waar begeleiders, *recruiters* en studenten ontzettend leuk met elkaar omgingen. Ik dacht: met de *work-life balance* zit het hier wel goed. Toen ik gebeld werd met de vraag of ik in Amsterdam wilde solliciteren, deed ik dat.’

Toch viel het tegen.

‘Ja, op de Zuidas hangt een gestreste sfeer. Door de hoge werkdruk vinden partners het moeilijk om geduldig te zijn tegenover stagiaires. Ze hebben geen tijd om vragen te beantwoorden en er moet altijd hard worden gewerkt. Ik begon vol enthousiasme aan mijn stage, maar had al snel het idee dat ik

er niet op mijn plek zat. Voortdurend vroeg een stemmetje in mijn hoofd: voel ik me hier wel gelukkig? Maar als ik ergens aan begin, wil ik het afmaken. Daarom stopte ik pas na twee jaar. Ik ben halverwege nog wel van rechtsgebied veranderd, maar in gedachten had ik toen al afscheid genomen van de advocatuur.’

Had je achteraf liever gekozen voor een stage bij een kleiner kantoor?

‘Wellicht, maar na mijn studie dacht ik dat een groot kantoor bij me paste. Na twee jaar wilde ik vooral graag eigen baas zijn en een scheppend, creatief beroep uitoefenen. Naast de werkdruk vond ik het werk inhoudelijk namelijk ook vrij negatief: je bent voortdurend met conflictsituaties bezig. Die nam ik mee naar huis. Het zit in mijn aard niet los te kunnen laten.’

Welke eigenschappen moet je hebben om op de Zuidas te overleven?

‘Je moet tegen kritiek kunnen, een lange adem hebben, stressbestendig zijn en je hobby’s en privéleven een paar jaar niet op de eerste plek willen zetten. Als er een zaak binnenkomt, gaat die voor, ook al heb je eigenlijk een verjaardag. Advocaten hebben een dienstbaar beroep.’

Zaten er ook leuke kanten aan de stage?

‘Zeker. Als je bereid bent concessies te doen, heb je een topbaan. Het salaris is niet gering,

je bent met grote zaken bezig en je werkt met intelligente, ambitieuze mensen op een mooi kantoor. Met je collega's word je heel hecht: je volgt samen cursussen en gaat weekenden weg. Daarnaast leer je veel. Om informatie te scannen en snel tot de kern te komen van een dik dossier, bijvoorbeeld. In mijn huidige werk als tekstschrijver heb ik daar nog profijt van.'

Hoe heb je de omslag naar het schrijverschap gemaakt?

'Ik liep lang rond met het gevoel dat ik niet gelukkig was op dat kantoor, maar wist geen alternatief. Tijdens mijn vakantie met vriendinnen in Brazilië – de eerste vakantie in twee jaar tijd! – heb ik mezelf voortdurend afgevraagd wat ik wilde. Mijn vriendinnen dachten altijd dat ik bij een tijdschrift zou gaan werken en vonden mijn baan verschrikkelijk. En ik maar denken dat ze mijn werk en mooie kantoor juist heel stoer vonden. Die gesprekken, ver van huis, met mensen die niet in de advocatuur werken, gaven me

het inzicht dat ik mijn baan kon opzeggen. Ik had van jongs af aan al met veel plezier geschreven. Ik heb mijn hart gevolgd en ben het als tekstschrijver gaan proberen. Het hoefde geen succes te worden: als ik er na een jaar niet van kon leven, zou ik iets anders gaan doen. Maar sindsdien heb ik nog nooit zonder opdracht gezeten.'

Mis je nog weleens iets uit je stagetijd?

'Het contact met collega's van mijn eigen leeftijd vond ik altijd erg leuk. Het samenwerken, maar ook het borrelen op vrijdagmiddag. Freelance werken is vrij solistisch. En het salaris was natuurlijk niet verkeerd. Maar de vrijheid die ik nu heb, is onbetaalbaar.'

Wat vinden je oud-collega's van *De urenfabriek*?

'Ze kunnen er wel om lachen en vinden de beschreven werkdruk heel herkenbaar. Dat is typisch voor de Zuidas, denk ik.'

BLOG Lees de blog van Felice Jansen, de hoofdpersoon uit *De urenfabriek*, op <https://legalloyd.com/nl/blogger/show/24>.

Wat is het mooiste compliment dat je hebt gekregen over je boek?

'Een bedrijfsjurist mailde me dat ze zich altijd had afgevraagd of ze niet beter op haar plek zou zitten bij een groot kantoor, maar na het lezen van *De urenfabriek* wist ze dat ze de juiste keuze had gemaakt. Een andere vrouw werkte al jaren op een Zuidaskantoor. Toen ze wéér met kerst moest werken terwijl ze vrij had genomen, was de maat vol: ze nam ontslag. Heel leuk om te lezen hoe mijn boek mensen raakt en ontroert.'

Heb je tips voor studenten die binnenkort beginnen aan hun stage?

'Kijk niet alleen rond op banenmarkten en snoepreisjes, maar loop stage en vraag naar de ervaringen van een stagiaire op dat kantoor. En: luister naar je gevoel.'